

implemented by

Poštovani predstavnici gradova i opština,

Zadovoljstvo nam je da, nakon uspješno završenog postupka revizije, nakon više od 6 mjeseci posvećenog rada u kojem je učestvovalo više od 100 sagovornika i stručnjaka iz oblasti lokalnog ekonomskog razvoja i standardizacije opštinskih usluga, predstavimo neke od najnovijih prednosti i mogućnosti unapređenog BFC SEE programa i IV Edicije međunarodnog BFC SEE standarda. Čitav proces sprovelo je Partnerstvo za konkurentniji region - KOR Partnerstvo - uz podršku Njemačke razvojne saradnje koju sprovodi GIZ.

U susret novim procesima sertifikacije radujemo se novim izazovima koji su kreatori povoljnog poslovnog okruženja postavili ispred nas.

Uvjereni da ćemo zajedno uspjeti da odgovorimo postavljenim zadacima i da će se upravo Vaša opština naći među nosiocima prestižnog BFC SEE sertifikata i na taj način pozicionirati na investicionoj mapi jugoistočne Evrope, pozivamo Vas da se u nastavku ukratko informišete o pojedinostima i perspektivama koje ovaj jedinstveni program nudi.

S poštovanjem,

Privredna komora RS

Tehnički sekretarijat za sprovođenje BFC SEE programa sertifikacije u Republici Srpskoj

SAZNAJTE...

- Šta je Partnerstvo za konkurentniji region?
- Šta je BFC SEE program?
- Koje su prednosti i koristi za BFC SEE gradove i opštine?
- Koliko je BFC SEE program atraktivan za opštinu?
- Koji su motivi opštine da učestvuje u BFC SEE programu?
- Koje su koristi za opštinu od posjedovanja BFC SEE sertifikata?
- Koje su novine IV edicije BFC SEE standarda?
- Koji su to kriterijumi koje opština mora da ispuni da bi se našla među najuspješnijim opštinama u regionu?
- Koliko traje proces sertifikacije i koliko važi BFC SEE sertifikat?
- Koja je procedura za učešće opštine u BFC SEE programu?

ŠTA JE PARTNERSTVO ZA KONKURENTNIJI REGION?

Partnerstvo za konkurentni region (KOR Partnerstvo / CORE Partnership) sa preko 20 institucija i organizacija iz regiona jugoistočne Evrope predstavlja jedinstvenu platformu i mehanizam koji omogućava regionalnu saradnju i razmjenu znanja o implementaciji reformskih procesa u cilju unapređenja uslova poslovanja, ubrzanog privrednog rasta i pospješivanja procesa evropskih integracija.

Kao nadogradnja BFC SEE Mreže za povoljno poslovno okruženje u jugoistočnoj Evropi ova platforma je inspirisala brojne regionalne inicijative i implementirala projekte u vrijednosti od preko 7 miliona evra, uz podršku ključnih međunarodnih institucija (GIZ, SDC, USAID, SIDA, RCC, EBRD, World Bank), kao i privatnih partnera.

Pored BFC SEE programa koji se sa velikim uspjehom sprovodi više od 10 godina, ključne aktivnosti KOR Partnerstva čine razmjena dobrih praksi i iniciranje reformi za bolje poslovno okruženje u oblasti elektronskih građevinskih dozvola, angažovanja sezonskih radnika, kao i podrške razvojnih partnerstava između javnog i privatnog sektora.

Prednosti KOR partnerstva

- Usaglašavanje i unapređenje uslova poslovanja u regionu jugoistočne Evrope
- Identifikovanje i replikacija najboljih praksi EU i regiona
- Prenos dobrih praksi čija primjena doprinosi porastu pozicije na svjetskim listama konkurentnosti
- Jačanje imidža jugoistočne Evrope kao investicione destinacije kroz zajednički pečat kvaliteta
- Podsticanje ekonomske saradnje i razmjene, privlačenje novih investicija u region
- Jačanje konkurentnosti opština i rangiranje na međunarodnim listama (Financial Times)
- Promocija sertifikovanih opština i izgradnja prepoznatljivosti na nacionalnom i međunarodnom nivou
- Identifikovanje sredina koje imaju najveći potencijal za razvoj i ulaganje – od strane države, donatora i investitora
- Podrška nacionalnih i međunarodnih institucija i donatora
- Privilegovan položaj i dodatne mogućnosti u pogledu uvođenja inovativnih modela saradnje privatnog i javnog sektora (DeveloPPP) koji doprinose sveukupnom razvoju lokalne zajednice

ŠTA JE BFC SEE PROGRAM?

BFC SEE predstavlja jedinstveni program za poboljšanje i usklađivanje uslova za poslovanje, koji podstiče i omogućava povezivanje i saradnju između najuspješnijih gradova i opština, sa ciljem privlačenja novih investicija u region jugoistočne Evrope.

Program je baziran na principima dobre i efikasne uprave i namjenjen je lokalnim samoupravama koje zauzimaju proaktivan pristup u razvoju svojih investicionih potencijala.

KOJE SU PREDNOSTI BFC SEE PROGRAMA?

Program pruža opštinama i gradovima jasne smjernice o tome kako da unaprjede svoje performanse, nivo kvaliteta i efikasnosti usluga prema privatnom sektoru, kao i konkurentnost lokalne privrede na regionalnom i međunarodnom nivou.

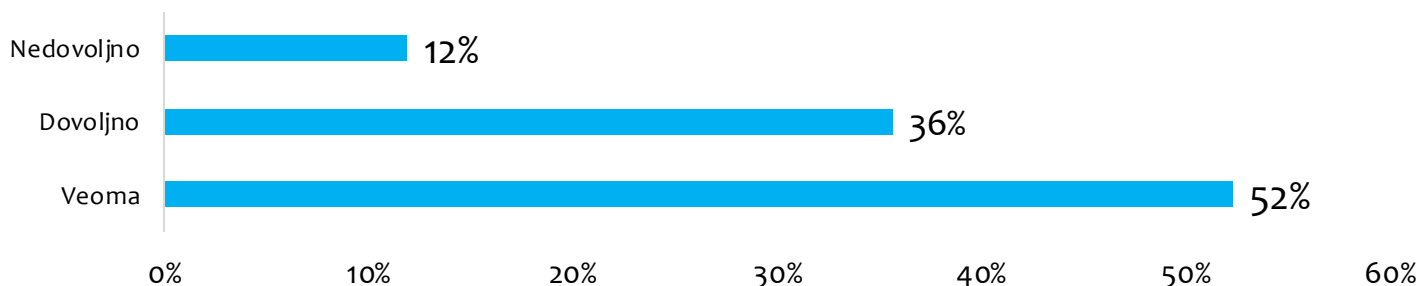
Privredi i investitorima, koji žele da presele ili prošire svoje poslovanje, BFC SEE obezbeđuje stabilno i predvidivo poslovno okruženje i pomaže u identifikovanju opština i gradova koji nude najbolje uslove za ulaganje i imaju najveći potencijal za razvoj u jugoistočnoj Evropi.

BFC SEE program predstavlja jasan signal koje opštine i gradovi imaju potencijala za LER i koje bi trebalo dalje podsticati u stvaranju boljeg poslovnog ambijenta.

Na regionalnom nivou, kroz uvođenje EU standarda, BFC SEE program doprinosi jačanju saradnje, razmjeni iskustava, kao i učešće u zajedničkim regionalnim inicijativama čime u velikoj mjeri doprinosi i olakšava ispunjavanje obaveza iz procesa evropskih integracija.

KOLIKO JE BFC SEE PROGRAM ATRAKTIVAN ZA OPŠTINU?

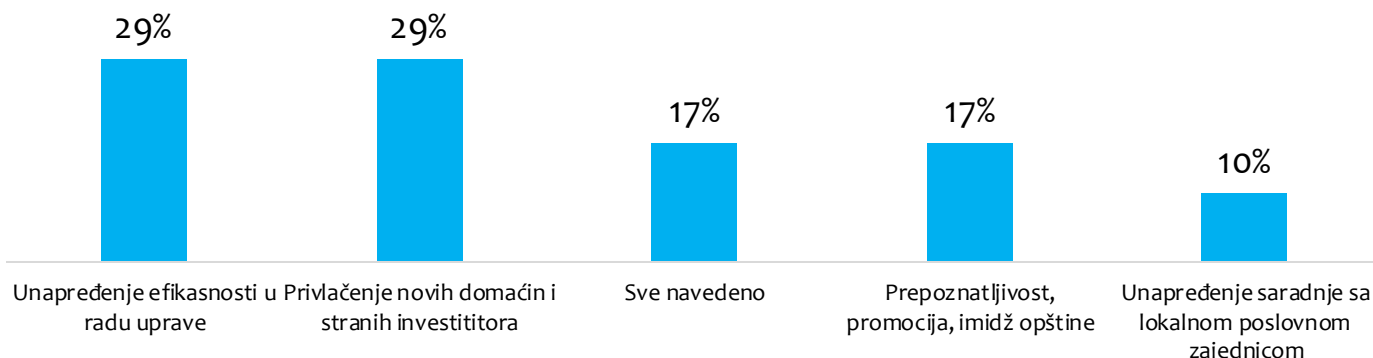
Rezultati sprovedenog istraživanja pokazuju da blizu 90% ispitanih opština i gradova smatraju BFC SEE program atraktivnim.

S druge strane, 3/4 ispitanih opština i gradova, koje nikada nisu bile učesnice BFC SEE programa, smatra da bi učešće u njemu za njih bilo korisno, a gotovo sve one koje su do sada učestvovala (98%) bi preporučilo drugim opštinama da uzmu učešće u ovom programu.

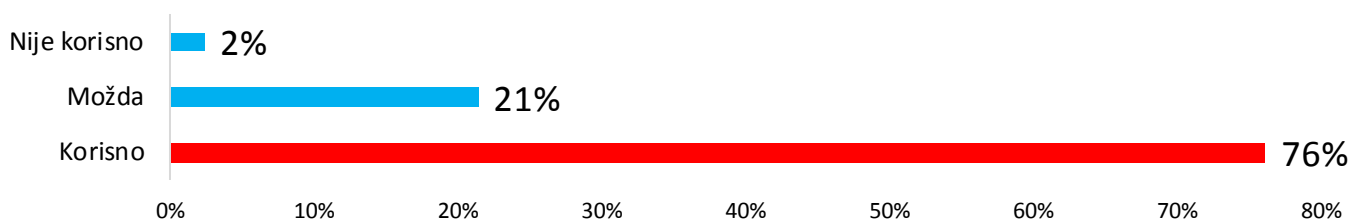
KOJI SU MOTIVI OPŠTINE DA UČESTVUJE U BFC SEE PROGRAMU?

Kao najčešće motive za učešće u BFC SEE programu, opštine navode: **unapređenje efikasnosti u radu uprave, privlačenje novih investicija i prepoznatljivost, promociju i imidž opštine.**

KOJE SU KORISTI ZA OPŠTINU KOJA POSJEDUJE BFC SEE SERTIFIKAT?

Više od 3/4 ispitanika među sertifikovanim opštinama smatra da je posedovanje BFC SEE sertifikata korisno, a da lokalna privreda ima koristi od istog smatra čak 83% sertifikovanih opština.

Kao najveće koristi koje opština dobija učešćem u BFC SEE programu opštine izdvajaju:

- **prepoznatljivost i promocija u zemlji i inostranstvu**
- **mogućnost dodatnog finansiranja kroz učešće u projektima**
- **veće umrežavanje i povezivanje BFC opština u cilju razmjene iskustava i primjera dobrih praksi**

KOJE SU NOVINE IV EDICIJE BFC SEE STANDARDA?

Najnovija, IV edicija, BFC SEE standarda razvijena je na osnovama uspješno primjenjivane prethodne edicije, ali i prepoznate potrebe za uvođenjem sadržaja i metodoloških izmjena koje prate i promovišu novije razvojne tendencije. Ove novine se sažeto mogu predstaviti u četiri tačke:

- Uvode se numerički pokazatelji performansi lokalne samouprave koji će omogućiti mjerenje efekata odluka, mjera i aktivnosti vezanih za lokalni ekonomski razvoj.
- Uvodi se praksa standardizovanog prikupljanja i vrednovanja razvojnih modela i inovacija, primjenjenih u radu lokalnih samouprava, čime će se omogućiti razmjena primjera najboljih praksi i jača saradnja i povezivanje između najuspješnijih gradova i opština.
- Uvodi se set novih kriterijuma u oblasti digitalizacije opštinskih usluga, zaštite životne sredine i cirkularne ekonomije kao jednog od tri stuba održivog razvoja svake lokalne zajednice.
- Uvodi se mogućnost eksternog istraživanja stavova lokalne poslovne zajednice što će predstavljati dodatnu vrijednost i pružiti jasne smjernice u pravcu kreiranja povoljnog poslovnog okruženja.

KOJI SU TO KRITERIJUMI KOJE OPŠTINA MORA DA ISPUNI DA BI SE NAŠLA MEĐU NAJUSPJEŠNIJIM OPŠTINAMA U REGIONU?

Kriterijumi za sertifikaciju predstavljaju neku vrstu podsjetnika o tome kako sve opština treba da razvija sopstvene kapacitete.

Uspješna sertifikacija podrazumijeva ispunjenje definisanih standarda, tj. svojevrsnu garanciju da će postojeći privrednici, kao i potencijalni investitori, dobiti usluge i informacije na način koji olakšava poslovanje. Sertifikat znači da je lokalna samouprava dokumentovala da su procesi i usluge koje sprovodi u svom radu u skladu sa kriterijumima sertifikacije, te da je to potvrdila eksterna, nezavisna i stručna komisija.

Kvalitet lokalnog poslovnog okruženja ocjenjuje se na osnovu više od 60 potkriterijuma koji su grupisani u 10 kategorija:

Strateški usmjeren razvoj lokalne zajednice sa jasno definisanim planom infrastrukturnog razvoja i kapitalnih investicija u čijem planiranju su učestvovali i predstavnici građana i privrede
Funkcionalna kancelarija za lokalni ekonomski razvoj koja brine o realizaciji prioriternih razvojnih projekata i aktivno saraduje sa lokalnom poslovnom zajednicom
Partnerski odnos lokalne samouprave i privrednika kroz funkcionalan Privredni savjet koji je regionalno prepoznat kao nezaobilazni mehanizam u kreiranju povoljne poslovne klime na lokalnu i kanal za komunikaciju s privredom koja na ovaj način postaje najefikasniji promoter investicionih potencijala opštine.
Uspostavljen efikasan sistem za dobijanje građevinskih dozvola sa jasnim i transparentnim procedurama i instrukcijama koji su na raspolaganju zainteresovanim investitorima
Proaktivan pristup u promociji investicionih potencijala sa informacijama o mogućnostima ulaganja, komparativnim prednostima opštine i povoljnostima za poslovanje i investiranje
Predvidivost troškova poslovanja i odgovorno upravljanje finansijama kroz uređen i funkcionalan mehanizam za predstavljanje tačnih ili orijentacionih troškova poslovanja u procesu investicionog planiranja
Podrška lokalnom tržištu rada kroz jasno definsane mjere i programe prekvalifikacije i dokvalifikacije prema potrebama lokalne privrede
Podsticajna politika i podrška razvoju preduzetništva kroz set finansijskih i nefinansijskih mjera, podsticaja i olakšica za one koji su zainteresovani da pokrenu poslovanje
Strateško opredeljenje ka zaštiti životne sredine i lokalnu politiku taksi i naknada koja stimuliše uključenje privatnog sektora u cirkularnu ekonomiju, a sve u cilju podizanja ekološke svijesti građana, privrednika, lokalne samouprave i komunalnih preduzeća
Usmjerenost ka digitalizaciji administrativnih postupaka i uspostavljanje inovativnih rješenja u pružanju informacija i usluga građanima i poslovnom sektoru kroz elektronske servise

KOLIKO TRAJE PROCES SERTIFIKACIJE I KOLIKO VAŽI BFC SEE SERTIFIKAT?

Za realizaciju procesa predviđeno je najviše 12 mjeseci, ali ovaj proces zavisi od spremnosti opštine i može biti završen znatno ranije. Proces je u potpunosti automatizovan i realizuje se u okviru posebno razvijenog i prilagođenog softvera kojem opština ima pristup i dostavlja određenu dokumentaciju kao dokaz ispunjenosti definisanih kriterijuma.

Proces sertifikacije gradova i opština sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi osmišljen je da bude održiv na način da jednom uspostavljene kvalitetne procedure i postupci u lokalnoj administraciji nastavljaju da funkcionišu i nakon uspješne realizacije procesa. Period važenja sertifikata ograničen je na 3 godine, što uslovljava kontinuiranu provjeru, unapređenje i održivost uspostavljenih procedura.

Nakon uvodne obuke za predstavnike opštinskog tima za sertifikaciju, slijedi faza evaluacije u kojoj se provjerava trenutno stanje u opštini u pogledu ispunjenosti definisanih kriterijuma, nakon čega se opštinskom rukovodstvu dostavlja izvještaj sa konkretnim preporukama za unapređenje koje je potrebno implementirati u određenom periodu. Po završetku faze implementacije slijedi poslednja faza verifikacione provere i potvrde ispunjenosti uslova za sticanje BFC SEE sertifikata, od strane nezavisne međunarodne verifikacione komisije.

KOJA JE PROCEDURA ZA UČEŠĆE OPŠTINE U BFC SEE PROGRAMU?

Za učešće zainteresovane opštine u BFC SEE programu potrebno je dostaviti elektronsku prijavu koja se nalazi na zvaničnom BFC SEE sajtu (www.bfc-see.org) ili se direktno obratiti nadležnom Tehničkom sekretarijatu koji će nakon validacije prijave dostaviti sve neophodne informacije i instrukcije.

Kontakt Tehničkog sekretarijata:

Privredna komora Republike Srpske – PKRS
Branka Ćopića 6, 78 000 Banja Luka
E-mejl: svjetlanat@komorars.ba
Telefon: 051 493 139